

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöspäivämäärä 17.03.2026

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 17.03.2026

Lahden kaupungin satamajärjestyksen kumoaminen

1521/00.01.01.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

aluepäällikkö Niina Savolainen, p. 050 387 8702

juristi Lauri Uski, p. 044 482 6810

Päätös**Esittelijä**

kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se esittäisi kaupunginvaltuustolle päätöksen 11.3.2019 § 21 Lahden kaupungin satamajärjestys kumoamista.

Perusteluosa**Tiivistelmä**

Vuonna 2014 kumottiin sekä laki kunnallisista satamajärjestyksistä ja liikennemaksuista (955/1976) että laki yksityisistä yleisistä satamista (1156/1994). Hallituksen esityksen mukaan erilliselle satamalainsäädännölle ei katsottu olevan tarvetta, ja kunnallisten satamien sääntely voidaan järjestää erityiskysymyksiä koskevien muiden lakien avulla. Näin ollen kunnilla ei ole enää lakisääteistä velvollisuutta laatia tai ylläpitää satamajärjestystä.

Koska Lahti ei ylläpidä rahtisatamaa eikä toiminta täytä yleisen sataman tuntomerkkejä (tavarankäsittelyä, laajaa matkustajaliikennettä tai satamatoiminnan erityisiä turvallisuus- ja liikennevelvoitteita), kaupungilla ei ole enää säädöspohjaista velvollisuutta ylläpitää satamajärjestystä. Aiemmin kunnan oli pakko hyväksyä satamajärjestys, mutta tämä velvoite poistui lainsäädännön kumoamisen myötä.

Nykytila Lahden satamissa

Nykyinen, voimassa oleva Lahden kaupungin satamajärjestys on hyväksytty valtuustossa 11.3.2019. Lahden nykyinen satamajärjestys on laadittu lainsäädäntöpohjalle, joka ei ole ollut enää voimassa vuoden 2014 lainsäädäntömuutosten jälkeen.

Voimassa oleva Lahden satamajärjestys on tämän vuoksi vanhentunut sekä sisällöllisesti että oikeusperustaltaan. Monet siinä olevat määräykset eivät enää vastaa sataman toimintaympäristöä, lainsäädäntöä tai palvelurakennetta. Päivittämistarpeet olisivat huomattavia, mutta satamajärjestyksen ylläpitämiselle ei ole enää lakisääteistä perustetta.

Lahden satama ei myöskään ole rahti- tai yleinen satama, eikä siellä harjoiteta ulkomaanliikenteen tavarankäsittelyä. Toiminta koostuu pienvenesatamasta ja vähäisestä matkustajaliikenteestä, joissa operatiiviset kysymykset liittyvät pääasiassa turvallisuuteen, järjestykseen ja lupakäytäntöihin -asioihin, jotka voidaan ohjata muulla lainsäädännöllä ja viranhaltijan antamalla ohjeilla.

Satamajärjestyksen asemasta käyttöön otetaan satamatoimintaa ohjaava viranhaltijan antama ohje, joka määrittelee sataman käytön periaatteet, turvallisuuskäytännöt sekä satama-alueen toimijoiden velvoitteet. Ohjeen oikeudellinen perusta on yleislainsäädännössä (esim. poliisilaki, vesiliikennelaki, ympäristölainsäädäntö), eikä se vaadi erillistä satamajärjestystä tuekseen. Lahden kaupungin hallintosäännön (2025/18) kaupunkiympäristön palvelualueutta koskevan

toimivaltataulukon mukaisesti satamahallintoon liittyvät päätökset tekee viranhaltija.

Ohje varmistaa, että satama-alueen toiminta on johdonmukaista ja ajantasaista, se antaa viranhaltijalle tarvittavat valtuudet ohjata toimintaa ja se voidaan päivittää ketterämmin kuin kunnallinen satamajärjestys.

Muutoksen vaikutukset

1. Hallinnon selkeytyminen ja keventäminen

Satamajärjestyksen kumoaminen poistaa tarpeettoman normin ja selkeyttää vastuita. Kaupunki välttää vanhentuneen säädöksen päivittämisen ja ylläpidon, mikä säästää valmisteluresursseja.

2. Ajantasainen ja joustava ohjaus

Uusi satamatoimintaa ohjaava ohje voidaan päivittää nopeasti, mikä mahdollistaa:

- nopean reagoinnin sataman toimintaan liittyen,
- selkeät ja yksiselitteiset säännöt käyttäjille,
- toiminnan ohjaamisen ilman raskasta päätöksentekomenettelyä.

3. Ei vaikutuksia turvallisuuteen tai järjestykseen

Turvallisuutta ja järjestystä ohjaavat edelleen poliisilain säännökset, vesiliikennelain velvoitteet, ympäristölainsäädäntö ja kaupungin yleiset järjestyssäännöt.

Sataman käytännön turvallisuus- ja järjestelytoiminnot pysyvät entisellään.

Satamajärjestyksen kumoaminen ei heikennä turvallisuutta tai valvontaa.

4. Kaupunkilaisten ja käyttäjien kannalta muutos on huomaamaton

Sataman käyttäjille toimintaperiaatteet säilyvät pääosin ennallaan. Uusi ohje tekee käytännöistä selkeämpiä ja helpommin saavutettavia.

Satamajärjestyksiä on perinteisesti asetettu erityisesti sellaisissa yleisissä satamissa, joissa on laajaa alusliikennettä sekä tavara- ja matkustajaliikennettä. Tällaisissa

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöspäivämäärä 17.03.2026

satamissa on tarpeen antaa yksityiskohtaisia määräyksiä esimerkiksi satama-alueen käytöstä, alusten liikenteestä, turvallisuudesta, lastaus- ja purkutoiminnasta, vaarallisten aineiden käsittelystä sekä sataman operatiivisesta toiminnasta. Pienvenesatamien toiminta ja käyttö ovat luonteeltaan huomattavasti rajatumpia, minkä vuoksi vastaavan tasoinen yksityiskohtainen ja raskas ei yleensä ole tarpeen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv: -